

KARABÜK TİCARET VE SANAYİ ODASI 2023 YILI EKONOMİK GÖSTERGE RAPORU

KARABÜK TİCARET VE SANAYİ ODASI 2023 YILI EKONOMİK GÖSTERGE RAPORU

Bu raporda Karabük ekonomisinin 2023 yılı performansı, 2023 yılı sonu itibariyle açıklanan veriler dikkate alınarak ekonomik büyüme, iç ve dış ticaret ve istihdam başlıkları altında yakın dönem tarihi perspektifi de dikkate alınarak değerlendirilmiştir.

2023 yılında Rusya - Ukrayna Savaşı'nın devam etmesi, ekim ayında İsrail - Filistin Savaşı'nın başlaması, şubat ayında yaşanan ve Türkiye ekonomisini olumsuz etkileyen deprem felaketi, Türkiye ekonomisinde yaşanan durgunluk ve enflasyon, Türkiye'de yaşanacak 2024 yerel seçimleri, söz konusu durumların bankacılık ve finans sektörlerini nakit ve kredi konularında daralmaya mecbur kılması Türkiye ekonomisini olduğu üzere Karabük ekonomisini de olumsuz etkilemiştir.

Karabük, Karadeniz Bölgesi Batı Karadeniz Bölümü'nde TR81 Bölgesi içerisinde yer almaktadır. 2023 yılı nüfusu 255.242 olup nüfus artış hızı % 12.6 ve nüfus yoğunluğu 62'dir. Ortalama hane halkı büyüklüğü 2.7'dir. Kaba doğum hızı¹ binde 8 olup bu değer Türkiye ortalamasının (binde 12) altındadır. Aldığı göç miktarı verdiği göç miktarından fazla olan Karabük'te okur-yazar nüfusu yüzdesi % 97'dir. Karabük'te göç alınan nüfusun ortalama eğitim düzeyi lise ve dengi okullar iken göç verilen nüfusun ortalama eğitim düzeyi ise yüksekokul ve fakültedir. Bu durum eğitim düzeyi yüksek nüfusun Karabük yerine diğer illeri tercih ettiğini göstermektedir. Motorlu taşıt sayısı sürekli artış göstermekte ve 2023 yılı sonu itibari ile motorlu taşıt sayısı 73.886'dır.

Belirtilen gelişmeler göz önüne alındığında 2023 yılı Karabük ekonomisine ilişkin ilgili bakanlıklar (Sanayi ve Ticaret) ve kurumlara (TÜİK, TİM, KTSO) ait veriler şu şekilde özetlenebilir:

1) Türkiye ve Karabük İhracat Rakamlarının Karşılaştırılması (1000 \$)

	2020	2021	2022	2023
Türkiye	169.514.167	225.367.676	254.209.535	255.777.000
Karabük	414.956	382.824	328.817	390.721

Tablo göz önüne alındığında **Türkiye ihracatında sürekli artış yaşanırken Karabük ihracatında 2020-2022 döneminde azalış ve 2023 yılında tekrar artış yaşanmıştır.** Pandemi sürecinin olumsuz etkilerinin uzantısının hissedildiği ve ardından yaşanmaya başlanan ekonomik kriz, girdi maliyetlerini artırmış, yatırımları azaltmış ve bu durum hem üretimin hem de ihracatın azalmasına sebep olmuştur. Dövizde yaşanan yukarı yönlü hareketliliğe bağlı olarak kur farkının artması, ihracattan elde edilen TL cinsi gelirin artmasında etkili olmuştur.

¹ Kaba doğum hızı: 1000 kişi başına düşen doğum sayısıdır.

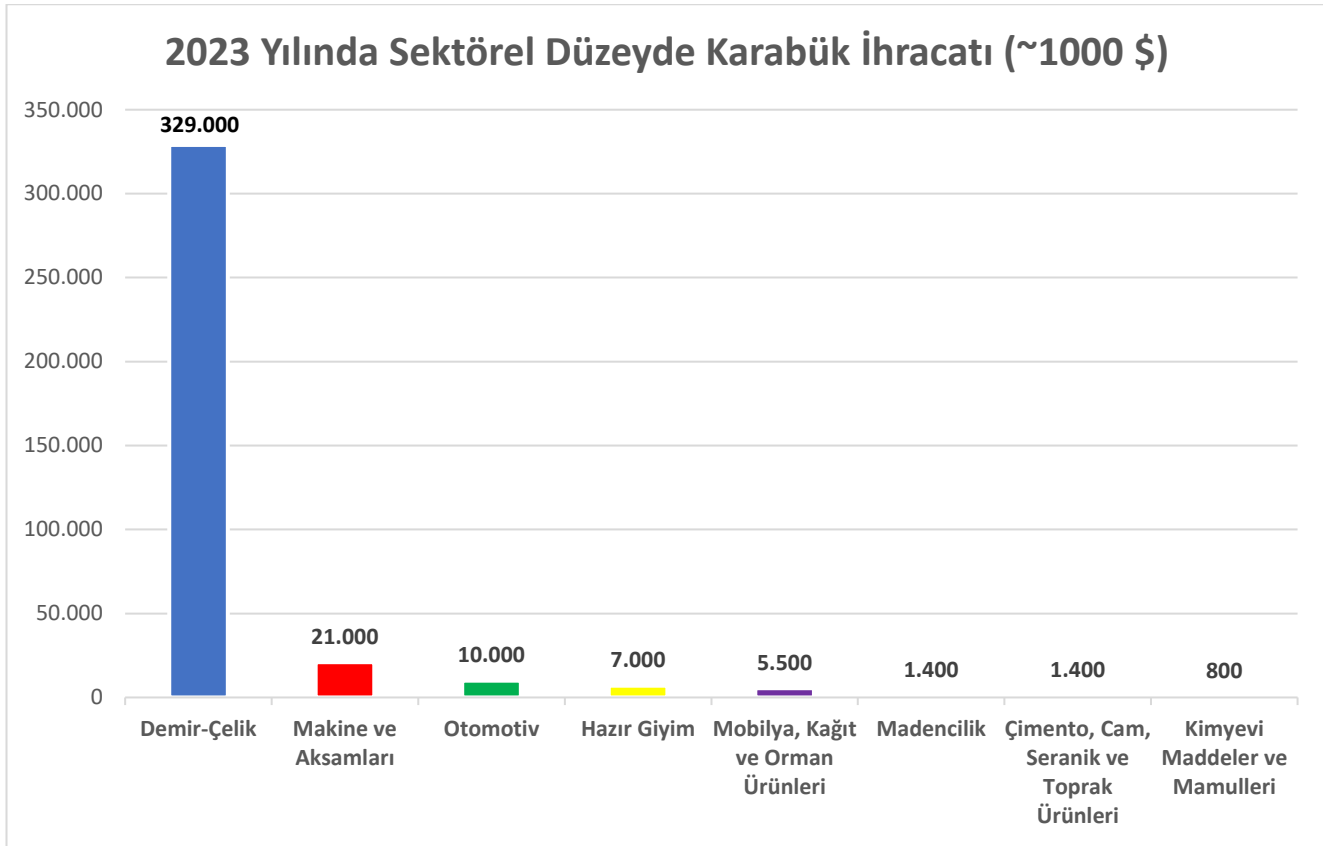

2) Türkiye ve Karabük Sektörel Düzeyde İhracat Rakamlarının Karşılaştırılması (1000 \$)

Türkiye	2021	2022	2023	Karabük	2021	2022	2023
Otomotiv (1)	29.334.555	30.995.808	35.312.124	Çelik (1)	553.478	412.670	329.175
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri (2)	-	33.499.300	30.572.012	Makine ve Aksamaları (2)	48.198	40.666	21.473
Hazır Giyim (3)	20.240.570	21.205.484	19.235.624	Otomotiv (3)	263	5342	10.779
Çelik (4)	22.246.796	21.025.370	14.877.836	Hazır Giyim (4)	6368	9900	7028
Makine ve Aksamaları (5)	9.411.505	10.361.489	11.337.756	Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri (5)	5090	7362	5524
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri (6)	6.989.164	8.435.035	7.983.785	Madencilik Ürünleri (6)	-	1808	1467
Madencilik Ürünleri (7)	-	6.455.096	5.748.304	Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri (7)	-	1964	1428
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri (8)	-	5.446.980	4.601.307	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri (8)	-	1233	839

Tablo göz önüne alındığında sektörel düzeyde Türkiye’de otomotiv, kimyevi maddeler ve mamulleri, hazır giyim ön plandadır. Her üç sektörden elde edilen gelir toplam ihracatın yaklaşık % 33’üne denk gelmektedir. Çelik sektörü ise dördüncü sıradadır ve sektörden elde edilen gelir 2023 yılında önceki yıllara göre düşüş yaşamıştır. Çelik sektöründen elde edilen gelir toplam ihracatın % 6’sını oluşturmaktadır.

Karabük’te demir-çelik, makine ve aksamaları, otomotiv (treylar üretimi), hazır giyim, mobilya-kâğıt ve orman ürünleri sektörleri önde yer almaktadır. Bu kapsamda değerlendirildiğinde;

3) Karabük Firmaları² (Sektörel Düzeyde)

SEKTÖRLER (Firma Sayısı)	Firmalar
DEMİR-ÇELİK (31)	KARDEMİR, Alter Demir-Çelik, Aygünsan Demir-Çelik, Başaran Haddecilik, BE-SA Demir-Çelik, Boskay Metal, Çağ Çelik, Çaprazoğlu Demir-Çelik, Çelikray, Çelikoğlu Demir-Çelik, Çelsantaş Çelik, Emas Demir-Çelik, Erhallar Demir-Çelik, Ersoylar Demir-Çelik, Esen Ticaret, Işık Çelik, Kayıkçı Demir-Çelik, Karadeniz Demir-Çelik, Kılınç Demir-Çelik, Marzinc Geri Kazanım, Mescier Demir-Çelik, Özkaya Soğuk Çekme, Saka Demir-Çelik, Serhat Demir-Çelik, Silvan Rolls, SYM Demir-Çelik, Şahin Demir, Uyar Çelik, Yeşilyurt Demir-Çelik, Yolbulanlar Demir-Çelik, Yılkaya Haddecilik
MAKİNE ve AKSAMLARI (23)	KARÇEL, KARDÖKMAK, Akkaya Bilişim Teknolojileri, Çağlar Makine, Demora Fabrika İmalat, Dessman Asansör, Detaş Sac Profil, Dofer Çelik Hasır, Gedikoğlu Döküm, Kar Pres, MZA Demiryolu, ÖZPA Hadde Makineleri, Özsa Döküm, Rana Demir-Çelik Ağır Sanayi Makineleri, Rolmak Döküm, Saylar Hidrolik???, Senkron Elektrik???, TNY Metal Ferforje, Teori Elektrik???, Tor Çelik, Uzmert Metal, VE-CA Dış Ticaret, Yerlikaya Çelik Konstrüksiyon

² Tabloda mavi renk ile yazılmış olan firmalar hakkında elimizde ayrıntılı bilgiler mevcuttur. Kırmızı renkle??? yazılan firmalar birkaç sektör içerisinde yer almaktadır.

OTOMOTİV (9)	ASD Konteyner, Cangüller Treyler , CT Cangül Treyler, CNG Treyler, Elif Tebetaş Caravan, Kale Treyler, MEC Treyler, Şahinler Römork??? , Tıglı Dorse
HAZIR GİYİM (25)	Akort Ortopedik Ayak Bakım Ürünleri, Anka Askeri Ekipmanlar ve Tekstil, Ar Leder Kürk, Arma Deri , Başak Hazır Giyim , Dokuteks Dar Dokuma, Efor Moda Tasarım Tekstil, Erfe Grup Ayakkabı, Gonca Tekstil, Gürmen Giyim, Hunter Tekstil, Karabük Kişisel Koruyucu Ekipmanları ve İş Elbiseleri, Kargisan , Lia Bebek Çocuk Gereçleri Tekstil ve Mobilya??? , Lida Tekstil, Meskanto Deri Çanta, Nunatak Teknik Tekstil, Olivia Ayakkabı, Öz Miran Tekstil, Özmü-Ge Tekstil, Safran Dericilik Tekstil, Saygın Tekstil Üretim Pazarlama, Seferoğlu Bayan Giyim Tekstil, Yasin Eken Hastane Tekstil, Yavuz Tekstil
MOBİLYA - KÂĞIT VE ORMAN ÜRÜNLERİ (21)	Atacan Orman Ürünleri, Boyacıoğlu Dekorasyon, Cocok Ahşap Oyuncak İmalat, Dereli Kardeşler, Ergüller Grup Mobilya İmalat, Falcon Ağaç Sanayi, Kahraman Ahşap, Karagül Kerestecilik, Medisa Mobilya, Ören Kereste ve Mobilya, SF Sandalye Fabrikası , Tetik Kereste Orman Ürünleri, Yaman Orman Ürünleri , Yazıcıoğlu Orman Ürünleri, Yeşil Yenice Orman Ürünleri İmalat ve Ağaç Sanayi, Yenice Orman Ürünleri, Yenice Art Ahaşap Orman Ürünleri, Yenice Kereste Fabrikası, Yenorsan Yenice Orman Ürünleri, Yentaş Orman Ürünleri, Yörüs Yenice Orman Ürünleri
MADENCİLİK ve İNŞAAT (16)	Alicılar Taşocağı, Acar Mermer??? , Aydınlar 67 Taşocağı ve Madencilik, Camış Madencilik, Çakırlar Beton Parke, Dörtel Maden, Emka Asfalt, Gartun Madencilik, HP Mermer, Kadioğlu Madencilik, Orone Stone, Otocton Maden, Sarol Asfalt Ürünleri, Sönmezler Madencilik, Uğur Taşocağı ve Madencilik, Za Maden
ÇİMENTO, CAM, SERAMİK ve TOPRAK ÜRÜNLERİ (6)	KARÇİMSA, Ekon Kum Çakıl, GÜZAY Kum Çakıl, Safranglass Cam Mozaik??? , Salih Yılmaz Beton, Sistem Kırma ve Eleme Tesisi

a) Karabük'te demir-çelik sektöründen elde edilen gelir, toplam ihracatın % 85'ini oluşturmaktadır.

Bu durum çelik sektörünün açık ara öncü sektör olduğunu göstermektedir. Ancak demir-çelik sektöründen elde edilen gelir son 3 yıldır azalma göstermektedir. Bu durumun nedenleri; küresel ham çelik üretiminin 2022 yılında Rusya - Ukrayna Savaşı'nın küresel yansımaları, küresel ölçekte talebin daralması, ana pazarlarımız durumundaki ABD ve AB'nin resesyona girme endişesi ve Rus gazı tedarikindeki sıkıntı ile AB'nin üretimi azaltmasına bağlı olarak yıllık % 4 oranında düşerek 1,9 milyar tona gerilemesidir³. Özellikle enerji fiyatlarındaki yükseklik ve düşük seyreden çelik fiyatları

³ Söz konusu üretim düşüşü ülkelere göre değişiklik (Çin'de % 1.7, Almanya % 8.4, Japonya % 7.4, Rusya % 7.2, ABD % 6.1, Güney Kore % 6.5, Brezilya % 5.8) göstermiştir. Sadece İran ve Hindistan'ın çelik üretimi sırasıyla

Türkiye'deki çelik üreticisinin rekabet gücüne olumsuz yansımaya devam etmektedir. Bunun yanı sıra 2024 yılı ve sonrasında sıkça konuşulacak konuların başında sektörün AB Yeşil Mutabakatı'na uyum çalışmaları gelecektir.

b) Karabük'te makine ve aksamları sektöründen elde edilen gelir, toplam ihracatın % 6'sını oluşturmaktadır. Karabük'te makine ve aksamları sektöründe faaliyet gösteren firmalar (Çağlar Makine⁴, Çelik Ray, Demora, Dessman Asansör, Dofer Çelik Hasır, EMAS Demir Çelik, KARÇEL, KARDÖKMAK, Rolmak Döküm, Silvan Rolls, Yerlikaya) haddehanelerin ihtiyaç duyduğu tüm makine ve aksam; asansörlerin montajında yaygın olarak kullanılan T45 – T50 – T70 – T82 – T89 – T90 ve T125 asansör rayları ile ray bağlantı parçaları ve aksesuarları; çelikhane, haddehane, profil değirmeni, ferro alaşım ve DRI tesisi ve anahtar teslimi çözümler için ekipman ve tesisler tasarlama, üretim ve tedarigi; asansör panoları, kontrol sistemleri ve geliştirilmiş lüks tasarım kabinleri; tünel kalıp sisteminde çelik hasır donatıları; demiryolu ray bağlantı malzemeleri cebire, krapo, vagon imalatında kullanılan spesifik profiller, demiryolu makası ve çeşitli ölçülerde raylar; çelik yapı, çelik konstrüksiyon, makine ekipman imalatı ve vinç; çimento fabrikaları, başta KARDEMİR yedek parçaları olmak üzere, demir-çelik sektörü, maden ve kırıcı sektörlerinin yedek parçalarını imal ederken gübre fabrikaları, kağıt sanayi, alçı fabrikaları, bakır işletmeleri gibi döner fırınlı tesislere fener dişli, gale, pinyon dişli döner fırın aynası, ring ve manto imatları ile başta demir çelik fabrikaları olmak üzere içinde cüruf potası, merdane, yüksek fırın çanı gibi katma değeri yüksek ürünler; demir-çelik sektöründe kullanılan hadde merdaneleri ve ekipmanları; yuvarlak, hafif-orta-ağır profil, filmaşın ve ray haddehaneleri için yüksek alaşım, ısıya ve aşınmaya dayanıklı çok çeşitli kalitelerde sfero ve çelik hadde merdaneleri; endüstriyel tesislerdeki kaynak teknolojisi ile yapılabilecek her ekipman ve çelik yapı imalatında ve montajı üretimi gerçekleştirerek ihracata katkı sunmaktadırlar. En fazla ihracat yapılan devletler Mısır, İran ve Hindistan olmak üzere 50'den fazla devlet; Umman, Cezayir, İran, Azerbaycan, Türkmenistan, Ürdün, Rusya, Gürcistan, Romanya, Irak, Mısır ve İtalya; Sırbistan, Kosova, Karadağ, Makedonya, Bosna Hersek; AB, Kuzey Afrika ve Asya devletleri; Belçika, İtalya, Sırbistan, Hırvatistan, Bulgaristan,

---

% 8 ve % 5.8 artmıştır. Dünyanın önemli çelik üreticisi ve ihracatçılarından olan Türkiye'de ise çelik üretimi, 2022 yılında sektörün azalan rekabet gücü sonucunda, % 13 oranında düşerek 35,1 milyon ton seviyesine gerilemiştir. 2020 ve 2021 yıllarında dünyanın en büyük 7., Avrupa'nın da en büyük çelik üreticisi konumunda olan Türkiye, böylelikle 2022 yılında dünya sıralamasında 8. sıraya, Avrupa'da ise Almanya'nın gerisinde kalarak 2. sıraya gerilemiştir. Türkiye 2021 yılında toplam üretim açısından 40 milyon ton ile tarihi en yüksek üretim seviyesine ulaşmıştır. Diğer yandan yeraltı kaynakları, ham maddeye erişim gücü ve uygun yatırım ortamı ile uzun vadede 300 milyon ton üretim hedefleyen Hindistan'ın gelecek yıllarda hem yurt içi hem de Asya pazarında Türk üreticiler için önemli rakip olması beklenmektedir (<https://kpmg.com/tr/tr/home/gorusler/2023/08/celik-sektorel-bakis.html>).

⁴ Çağlar Makine henüz ihracat yapmamaktadır.

Bosna Hersek, Yunanistan, Avusturya ve Almanya; Rusya, Macaristan, Almanya, Avusturya İtalya, Malta, Tayland, Irak, Sudan, Benin, Senegal ve Tacikistan; Balkan devletleri; Mısır, Suudi Arabistan, Irak, Birleşik Arap Emirlikleri başta olmak üzere Fas, Bahreyn, Filistin, Pakistan, Almanya, Amerika, İspanya, Azerbaycan, Rusya, Türkmenistan ve Özbekistan; başta Batı Avrupa ülkeleri olmak üzere Kuzey Amerika, Orta Doğu, Uzak Doğu ve Güney Asya devletleri; Çekya, Finlandiya, Rusya, Irak, Kuveyt'tir.

c) Karabük'te otomotiv sektöründen elde edilen gelir, toplam ihracatın % 3'ünü oluşturmaktadır.

Karabük'te otomotiv sektöründe faaliyet gösteren firma (ASD Konteyner, Cangüller Treyler, CT Cangül Treyler, CNG Treyler, Elif Tebetaş Caravan, Kale Treyler, MEC Treyler, Şahinler Römork???, Tıgılı Dorse), treyler, caravan ve vinç aksamaları üretimi gerçekleştirerek üretime katkı sunmaktadırlar. Belirtilen firmalardan Cangüller Treyler Polonya, İtalya, Fransa, Rusya ve Bulgaristan'a ihracat yapmaktadır.

d) Karabük'te hazır giyim sektöründe faaliyet gösteren firmalar (Arma Deri, Akform Insole Expert, Başak Hazır Giyim, Kargisan) deri pantolon, deri ceket, deri etek, deri şort, deri gömlek, deri çanta, kürk ceket modelleri; özel sünger, keçe iç taban, lateks laminasyon; penye kadın ve çocuk kıyafetleri (elbise, t-shirt, pantolon, tayt, gecelik, sweatshirt); yüksek dokuma kumaştan terzi işi kadın kaban, mont, ceket, elbise, pantolon, etek vb. üretimi gerçekleştirerek ihracata katkı sunmaktadırlar. En fazla ihracat yapılan devletler Hollanda, Almanya, Fransa, İtalya, İngiltere, Belçika, Portekiz, İsviçre, Çek Cumhuriyeti, Amerika, Rusya, Japonya, Yunanistan gibi toplam 21 devlet; Polonya, Portekiz, İtalya, İspanya, Lübnan, Fas, Rusya, Almanya ve Hollanda; İngiltere ve AB devletleri; başta İngiltere ve Fransa olmak üzere Avrupa, Amerika ve Hong Kong.

e) Karabük'te mobilya, kâğıt ve orman ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmalar (SF Sandalye, Yaman Orman Ürünleri) her nevi sandalye; her nevi çam ve köknar işlemeciliği üretimi gerçekleştirerek ihracata katkı sunmaktadırlar. En fazla ihracat yapılan devletler AB devletleri ve ABD; Irak'tır.

4) Karabük İhracatında En Fazla Yüzdeye Sahip Devletler (1000 \$)

2022	İhracat	2023	İhracat
FAS	39.543	UKRAYNA	35.652
ROMANYA	38.777	FAS	27.483
IRAK	34.148	MACARİSTAN	22.909
SİRBİSTAN	26.098	PERU	21.286
BULGARİSTAN	25.312	BULGARİSTAN	20.212

Tablo göz önüne alındığında ihracat yapılan devletlerde bölgesel ve küresel düzeyde yaşanan ekonomik, siyasi ve askeri gelişmelere bağlı olarak değişimler yaşanmaktadır. Buna karşın **Fas (Kuzey Afrika) ve Bulgaristan (Balkanlar)'ın Karabük ihracatında ön planda olduğu görülmektedir.** Sektörlere göre ihracat yapılan devlet sayısı değişiklik göstermektedir. Rusya - Ukrayna Savaşı ile yaşanan demir-çelik sektöründeki daralma, Karabük'ün demir-çelik sektöründe tedarikçi olma pozisyonunu güçlendirmiştir. Bu durum Ukrayna'nın 2023 yılında ihracatta ilk sıraya yükselmesinde rol oynamıştır.

5) Türkiye ve Karabük İthalat Rakamlarının Karşılaştırılması (1000 \$)

	2020	2021	2022	2023
Türkiye	219.500.000	271.4000.000	363.700.000	365.600.000
Karabük	615.6	1205.8	1253.8	1156.7

Tablo göz önüne alındığında **Türkiye ithalatında sürekli artış yaşanırken Karabük ithalatında da benzer şekilde artış yaşanmıştır.** Dövizde yaşanan yukarı yönlü hareketliliğe bağlı olarak kur farkının artması, ithalata ödenen paranın artmasında etkili olmuştur.

Karabük ihracatının ithalatını karşılama yüzdesi % 33'tür. Bu durum Karabük dış ticaretinde önemli ölçüde negatif yönlü açık olduğunu ortaya koymaktadır. Öncü konumdaki demir-çelik sektöründe hammaddeye dayalı ürünler dışında teknolojik ürünlerin (savunma sanayi, otomotiv yedek parçası, hızlı tren ekipmanları gibi) üretilmesi, tedarikçi konuma gelmesi söz konusu % 67'lik açığın kapatılmasında önemli rol oynayacaktır.

6) Karabük İSO İlk 500 Firmaları (Sırası)

Firmalar	2021	2022	2023
KARDEMİR KARABÜK DEMİR VE ÇELİK SAN. VE TİC. A.Ş.	24	28	?
MESCİER DEMİR ÇELİK SAN. VE TİC. A.Ş.	99	79	?
ÇAĞ ÇELİK DEMİR VE ÇELİK ENDÜSTRİ A.Ş.	330	476	?
BOSKAY METAL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	496	-	?

Tablo göz önüne alındığında İSO İlk 500 firmaları içerisinde yer alan 4 firmanın da aynı sektörde faaliyet gösteriyor olması, Karabük'te öncü sektörün demir-çelik olduğu kanıtlanmaktadır. Türkiye'nin ilk ağır sanayi olan, fabrikalar kuran fabrika unvanına sahip KARDEMİR KARABÜK DEMİR VE ÇELİK SAN. VE TİC. A. Ş. Karabük'ün en büyük firması durumundadır. KARDEMİR'i MESCİER DEMİR ÇELİK SAN. VE TİC. A. Ş.ve ÇAĞ ÇELİK DEMİR ÇELİK ENDÜSTRİ VE TİC. A. Ş. takip etmektedir. Söz konusu firmalar içerisinde istikrarlı şekilde konumunu yükselten MESCİER DEMİR ÇELİK SAN. VE TİC. A. Ş.'dir.

7) Karabük İSO İkinci 500 Firmaları (Sırası)

Firmalar	2021	2022	2023
BOSKAY METAL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	-	97	?
YOLBULAN DEMİR SAN. VE TİC. A.Ş.	244	-	?
IŞIK ÇELİK SAN. VE TİC. A.Ş.	-	250	?
ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SAN. VE TİC. A.Ş.	319	-	?
SAKA DEMİR ÇELİK SAN. VE TİC. A.Ş.	351	310	?
SERHAT HADDECİLİK SAN. VE TİC. A.Ş.	476	-	?

Tablo göz önüne alındığında İSO İkinci 500 firmaları içerisinde yer alan 6 firmanın da aynı sektörde faaliyet gösteriyor olması, Karabük'te öncü sektörün demir-çelik olduğu bir kez daha kanıtlanmaktadır. Söz konusu firmalar içerisinde istikrarlı şekilde konumunu yükselten SAKA DEMİR ÇELİK SAN. VE TİC. A. Ş.'dir.

8) Karabük Gayri Safi Yurt İçi Hasılası (GSYİH⁵) Sıralaması

	2021	2022	2023
Karabük	62	64	?

Tablo göz önüne alındığında Karabük'ün GSYİH içerisindeki sıralamasının düştüğü görülmektedir. Bu durum Türkiye'deki toplam mal ve hizmet üretiminde Karabük'ün payının azaldığını anlamına gelmektedir. Bu durumun en önemli sebebi demir-çelik temelli bir üretim olması, üretime dayalı diğer sektörlerin bir marka oluşturarak önemli ölçüde üretim gerçekleştirememesidir. Diğer bir ifade ile üretimdeki çeşitliliğin az olmasıdır. Nitekim bu durumun bir sonucu olarak **GSYİH büyüme hızında Karabük, Türkiye'de 2022 yılında sonuncu olmuştur.**

---

⁵ **Gayri Safi Yurt İçi Hasıla:** belirli bir dönemde yurt içinde üretilmiş nihai mal ve hizmetlerin toplam değeridir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Sonuç;

Türkiye'nin ilk ağır sanayi kenti, fabrikalar kuran fabrikanın ev sahibi **KARABÜK, başta demir-çelik (31 firma) olmak üzere makine ve aksamları (23 firma), otomotiv (9), hazır giyim (25 firma), mobilya - kâğıt ve orman ürünleri (21 firma) sektörlerinde etkin bir durumdadır. Karabük'te demir-çelik, makine ve aksamları, otomotiv sektörleri toplam ihracatın yaklaşık % 94'ünü oluşturmaktadır.**

Karabüklü demir-çelik firmaları, İSO İlk 500 ve İSO İkinci 500 firmaları içerisinde yer almaktadır.

Karabük sahip olduğu coğrafi konumu sebebi ile büyük kentlere yakınlığı, demiryolu ulaşımına sahip olması, organize sanayi bölgeleri ile ihracatta ön plana çıkabilecek bir sanayi kentidir.

Yeşil dönüşüme uygun kurulacak Eskipazar Organize Sanayi Bölgesi, Karabük'ün ihracatında ön planda olacaktır. Aynı zamanda bünyesinde açılacak **lojistik merkezi** Karabük ihracatında öncü rol oynayacaktır.

Karabük ihracatında sektörler göre değişim gösterse de ülkeler düzeyinde çeşitlilik vardır. **Başta AB olmak üzere Balkan, Amerika, Kuzey Afrika ve Asya ülkeleri ön plandadır.** Bu durum Karabüklü firmalar açısından önemli avantaj sunmaktadır.

Karabük sahip olduğu sanayi alt yapısına karşın **GSYİH' da Türkiye'de son 20 il içerisinde** yer almaktadır. Bu durum üretimde katma değer ürünlerin fazla yer almadığını göstermektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Türkiye'de 2023 yılına ait **vergi tahsilatında Karabük,** % 44.4 tahsilat yüzdesi ile **son sırada** yer almıştır.

TÜİK verileri göz önüne alındığında **Karabük, gelir eşitsizliği en az olan TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın) bölgesinde** yer almıştır.

Öneriler;

Karabük ekonomisindeki en önemli sorun, ekonominin demir-çelik merkezli bir oluşuma bağlı olarak şekillenmiş olmasıdır. Nitekim toplam ihracatın % 85'inin bu sektör tarafından yapılıyor olması ve ilk 500'de yer alan firmaların bu sektöre ait olması bu durumu kanıtlamaktadır. Bu sebeple diğer sektörlerin desteklenerek sektörel çeşitliliğin artırılması gerekmektedir.

Yeşil dönüşüme uygun Eskipazar Organize Sanayi Bölgesi'nin en kısa sürede faaliyete geçirilmesi, lojistik merkezin çalışmaya başlaması Karabük ekonomisinin geleceği açısından mutlak öneme sahiptir.

Karabüklü firmaların katma değerli ürünler üretimine yönelmesi ve böylece GSYİH'da üst sıralara çıkması gerekmektedir. Karabük Ticaret ve Sanayi Odası'nın SAHA çalışması bu konudaki açığı kapatmada önemli rol oynayabilir.

Karabüklü firmaların en önemli sorunlarından biri henüz tam anlamı ile kurumsallaşamamalarıdır. Aile firması özelliğinde olmaları sebebi ile kurumsallaşmanın gerekliliği olan birim düzeyindeki yapılanmalar tam olarak görülememektedir. Bu durum daha profesyonel bakış ve yaklaşıma dayalı cesaret gerektiren ihracata dayalı üretime geçişte pasif kalınmasına sebep olmaktadır.

Karabüklü firmaları dış ticaret yönlendirmede daha hızlı hareket edebilmek amacı ile **firmaların ihracat yaptıkları ürünleri ve devletleri her yıl düzenli şekilde kaydedeceği bir yazılımın KTSO web adresine eklenerek ilgili bilgilerin toplanması sağlanmalıdır.**

Yukarıda belirtilen sonuçlar ve öneriler kapsamında Karabük Ticaret ve Sanayi Odası öncülüğünde kurumsallaşma, dijitalleşme, dış ticaret, yeşil dönüşüm vb. konularda üyeleri bilgilendirici ve teşvik edici rol üstlenmeye her zamanki gibi devam etmelidir.